

Naročnina za Jugoslavijo:
celoletno 180 Din. za 1/2 leta
90 Din. za 1/4 leta 45 Din.
mesečno 15 Din. za ino-
zemstvo: 210 Din. - Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Številka 75.

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. - Rokopisov
ne vračamo. - Račun pri
pošti. Nramilnici v Ljubljani
št. 11.953. - Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak torek, če-
rtrek in sobota

Ljubljana, torek 7. julija 1936

Cena posamezni
številki Din 1.50

Vprašanje veletrgovine „Ta-Ta“ še ni rešeno!

Kljub številnim protestom, ute-
meljenim pritožbam in predstav-
kam vseh gospodarskih organizacij
v državi si še nismo na jasnem,
kaj bo z ustanovitvijo velikih
magacinov velepodjetja »Ta-Ta«.
Vprašanje otvoritve podružnice te-
ga podjetja v Zagrebu še ni reše-
no; prav te dni se o tem zopet
mного govori in zato smo upravi-
čeno nemirni, saj ni nobenega dvo-
ma, da pride po Zagrebu na vrsto
otvoritev takega velikega magaci-
na tudi v Ljubljani.

Človek bi mislil, da bodo resni
in stvarni pomisleki ter utemelje-
ni ugovori strokovnih organizacij
zalegli in da bodo merodajni fak-
torji uvideli, kakšno nevarnost
predstavlja tak gospodarski moloh
za celo vrsto manjših obratov, ki
ne morejo sprejeti konkurenčnega
boja s kapitalno tako močnim kon-
kurentom. Gospodarski in socialni
momenti zahtevajo, da se tej druž-
bi delovanje za vedno prepove, da
ne bo ta nevarnost stalno ogrožala
eksistenco naših trgovcev. Pomis-
liti bi bilo treba, kam z ljudmi,
ki jih bo to veliko podjetje uni-
čilo? Kam s trgovci, kam s po-
močniki in s pisarniškim oseb-
jem, ki bo postalo brezposelno?
Mar naj gredo ti ljudje, ki so zra-
sli v trgovini, ki posvečajo vse
svoje sile samo trgovini in katerih
življenje je odvisno samo od trgo-
vine, živi v grob? Mesto dobrih in
sigurnih davkoplačevalcev bomo
dobili cele vrste šušmarjev, mesto
pridnih sotrudnikov pri ustvarja-
nju dobrin, bomo dobili celo vrsto
brezposelnih, ki bodo padli z dru-
žinami vred na breme občin in hu-
manitarnih ustanov. In to samo na
ljubo nemu velepodjetju, ki misli,
da se mu mora vse ukloniti, pa če
bi moralo s svojim početjem uni-
čiti cele tisoče eksistenc.

Pa tudi če abstrahiramo vse so-
cialne momente, vse momente gle-
de zaščite naših samostojnih trgo-
vcev, bi se moralo ustanavljanje
in poslovanje takih velepodjetij
prepovedati že z ozirom na inte-
rese državnih financ. S tem, da se
uniči stotero trgovskih obratov, se
uniči prav takšno število stalnih
in zanesljivih davčnih virov. Nam-
esto cele vrste stalnih davčnih
objektov pride en sam, ki se gle-
de davčne moči in donosnosti niti
od daleč ne more primerjati z oni-
mi, ki jih je izpodrinil in uničil.
Ta argument ne potrebuje nobenih
pojasnil. Iz prakse vemo, koliko
plača tako velepodjetje v soraz-
merju z vsotami, ki jih plačajo
manjši obrati, kot največji davko-
plačevalci. Iz prakse vemo, kako
spretno se zna tako podjetje bran-
iti pred preveliko davčno obre-
menitvijo in prav ta razlika med
davčno obremenitvijo velikega pod-
jetja in obremenitvijo cele vrste
drugih podjetij, ki jih je to pod-
jetje uničilo, tvori prav znaten
plus za tako velepodjetje, velik
minus pa za davčno upravo.

Najbolj eklatanten primer za
gornjo trditev nam nudijo Bat'ine
prodajalnice, ki so uničile še celo
vrsto čevljarjev in trgovin s čevlji.
Kdor je trgoval s čevlji, bodisi v
mestu ali na deželi, je sam na
lastni koži občutil konkurenco
Bat'inih prodajalnic. Izkrvavel je,
če mu ni bilo mogoče že preje li-
kvidirati in se tako izogniti popol-

nemu in sigurnemu ruinu. Koliko
močnih, stalnih in sigurnih davč-
nih objektov je s tem izgubila
davčna uprava in kaj je prišlo na-
mesto vsega tega, kaj je dobila
davčna uprava na novih virih na-
mesto cele vrste obratov, ki so mo-
rali prenehati? Poglejmo nekaj
števil. Trdka Bat'a je imela v
naši državi 1933. leta 127 prodajal-
nic, 1935. leta pa skupno 399 pro-
dajalnic. Trdka Bat'a je plačala
v letu 1933. za vseh 127 prodajal-
nic din 130.653'60 osnovnega dav-
ka na dobiček. V letu 1935. pa je
plačala za 399 prodajalnic skupno
din 439.976'— osnovnega davka.
Celokupen osnovni davek na dobi-
ček za vsa Bat'ina podjetja, t. j. za
vse prodajalnice v državi, kakor
tudi za Borovo, kot sedež pod-
jetja, je znašal v letu 1933. dinar-
jev 163.317'—, v letu 1935. pa din
924.108'—. Na podjetje v Borovem

je pripadlo od tega v l. 1933. din
32.663'40, na vse prodajalnice v dr-
žavi pa din 130.653'60, v letu 1935.
pa za Borovo samo 484.132'—, do-
čim je pripadlo na vseh 399 pro-
dajalnic, kakor smo že zgoraj na-
vedli, v letu 1935. din 439.976'—.
Če upoštevamo število obratov, ki
so morali radi Bat'ine konkurence
prenehati, če upoštevamo, koliko
stalnih davčnih objektov je s tem
država izgubila, potem iz gornjih
števil lahko izračunamo, koliko je
izgubil davčni erar na dohodkih,
ki jih je imel od cele vrste uniče-
nih obratov.

Kako bo v tem oziru s takozva-
nimi velemagacini, si prav lahko
predstavljamo. Gospodarski intere-
si, socialni oziri, interesi državne-
ga fiska eminentno zahtevajo, da
se velemagacinom prepove poslo-
vanje. Človek se mora čuditi, zakaj
ne pride pri tako tehtnih argu-

mentih do rešitve, ki jo imperativ-
no narekuje stvarni položaj. Ali se
hoče tudi tu preko vseh dobro-
namernih nasvetov, preko vseh
stvarnih argumentov izdati rešitev,
ki bo morala imeti v gospodar-
skem, socialnem in finančnem ozi-
ru posledice, ki smo jih zgoraj opi-
sali? Dovolj je bilo eksperimenti-
ranja, dovolj smo že izgubili na
substanci sami in po nepotrebnem
ustvarili iz dobrih trgovcev in tr-
govskih nameščenecv proletarijat,
ki pada v breme občin in humani-
tarnih ustanov, mesto da bi vse
te strokovno izobražene in delav-
ne moči sodelovale pri ustvarjanju
novih dobrin. Dovolj imamo že
lastnih izkušenj, zato bi pričakova-
li, da dobimo glede velepodjetja
»Ta-Ta« čimprej rešitev, ki bo re-
šila skrb naših trgovstva in trgo-
vsko nameščenstvo.

šal 30'3 milij. met. stotov in je za
21'26 milij. m. st. manjši kot prej-
šnje leto.

Davek na poslovni promet je po-
stal najvažnejši v skupini direktnih
davkov. Z donosom l. 1935. do
1936. v znesku 606'2 milij. je tvoril
več kot eno četrtino vseh nepo-
srednih davkov, t. j. skoraj 27'7%.
Pregled donosa tega davka in vseh
neposrednih davkov od l. 1925. do
1936. (v milij. din) nam kaže na-
slednja slika:

	posl. promet	vsi nep. davki
1925—1926	220'1	1959'9
1926—1927	189'1	1828'4
1927—1928	191'6	1754'2
1928—1929	208'9	1774'6
1929—1930	147'6	2392'5
1930—1931	143'0	2094'1
1931—1932	314'2	1785'1
1932—1933	345'1	1792'7
1933—1934	476'0	2104'1
1934—1935	500'5	2198'6
1935—1936	606'2	2189'3

Zakon o elektrifikaciji

»Jugoslovanski Kurir« poroča,
da bo izdala vlada v kratkem na
osnovi pooblastila v finančnem za-
konu za leto 1936/37. v obliki
uredbe zakon o elektrifikaciji dr-
žave. Novi zakon predvideva del-
no etatizacijo elektrifikacije in po-
seben elektrifikacijski fond, ki bo
služil za kritje neracionalnih in
nerentabilnih investicij, ki so pa iz
drugih razlogov potrebne. V fond
se bo stekal odstotek odškodnine
za električni fond. Ta odstotek bo
najbrže znašal 2%, s čimer bi se
steklo v fond letno okoli 20 mili-
jonov, glede na to, da znaša letna
potrošnja v naši državi preko 500
milijonov kilovatnih ur v vredno-
sti 1 milijarde dinarjev, če raču-
namo povprečno 2 din za kilovatno
uro. Na podlagi teh dohodkov bi
fond lahko najel posojilo 200 mili-
jonov dinarjev. Glavna odredba, ki
se smatra v tehničnih krogih za
najkoristnejšo, je ta, da bi se mo-
rale priključiti male in neracio-
nalne centrale na večje centrale v
primeru, da nudijo velike centra-
le tok po nižji ceni, kot pa bi ga
mogla proizvajati mala centrala.
Predviden je tudi elektrifikacijski
svet, ki naj bi ga tvorili predstavi-
niki zainteresiranih ministrstev in
gospodarskih organizacij. Prven-
stveno pravico na nove koncesije
bi imele javne ustanove in šele
v drugi vrsti privatni kapital.

Otvoritev obrtne razstave v Šentvidu

Preteklo krasno nedeljo so se
vršile v Sloveniji in po vsej dr-
žavi mnoge uspele prireditve in
shodi. V Slov. Krajinu je govoril
minister Krek, v Šentvidu pa so
otvarjali veliko obrtno razstavo z
važnim govorom bana dr. Marka
Natlačenca.

G. ban je v krepkih besedah
označil važnost gospodarskih vpra-
šanj v času težke krize, zlasti
krizo trgovine in obrta, pa tudi
delavstva in nameščenecv. Poziva
vse na odpor proti malodušnosti
in na smotreno in složno delo z
zaupanjem v lastno moč, sviri
pred znaki ostarelosti duha med
mladino, ki sili v urade.

Obrtna razstava je s tega vidika
razveseljiv dogodek. Čim težje so
razmere, tem več moraš delati. Da
se tega dejstva zavedajo, so znova
dokazali naši obrtniki, ki jim če-
stitamo in želimo lep uspeh.

Gorenjski prosvetni dan je raz-
stavo močno populariziral, a žal
so zabave še prevladovali in je
pričakovati šele med tednom moč-
nejši poset kakor lani.

Priprave za ureditev zavarovalnic

V ministrstvu za trgovino in in-
dustrijo je bila 2. in 3. t. m. kon-
ferenca, ki je razpravljala o naj-
važnejših problemih zasebnega za-
varovanja, za pripravočasne
uredbe o kontroli nad poslova-
njem zavarovalnih družb, do izdaje
definitivnega zakona. Na to kon-
ferenco so bile pozvane vse zbor-
nice in glavne zavarovalnice ter so
se je udeležili med drugimi iz
Ljubljane gen. tajnik, bivši mini-
ster Mohorič, iz Beograda g. Milo-
vanović; zagrebško zbornico je za-
stopal g. Nikolič, gen. ravnatelj
»Croatie«.

Glede potrebe, da se minimirajo
premijske življenjske in elemen-
tarnem zavarovanju, je konferen-
ca prepustila odločitev ministrstvu
za vsak primer nelojalne in ne-
odgovorne konkurence. Dokazala
je, da se je princip prostih rok v
premijski politiki kot škodljiv po-
polnoma zrušil, ker segajo vse ob-
veznosti te panoge v bodočnost in
so zato nejasne. To važno vpraša-
nje so doslej odpravili zlasti oni,
ki jim je šlo v račun, da nabere
čim več poslov in da v masi do-
sežejo izenačenje obveznosti. Ta
teza pa se je izkazala za popolno-
ma napačno, zaradi česar so se
najresnejše družbe pričele boriti
proti nizkim tarifam in netehnični
podjetnosti.

V življenjskem zavarovanju je
za premijske podlage potrebno
najnatanejšo delo, v elementar-
nih zavarovanjih vladajo skušnje
in statistika. Tu torej ne gre za
ustavitev konkurence zdravega
tekmovanja, ki je v zasebnem za-
varovanju potrebno, marveč gre
le za najvažnejše osnove pravilne-
ga in točnega izplačevanja. Zani-
miva so odkritja konference, da so
vsi dosedanj posli te stroke v zla-
tu in tujih valutah znatno škodo-
vali naši valuti in da je bila nji-
hova osnova nemogoča, ker ni teh-
nično mogoče izvesti premijskih
rezerv v zlatu, kakor zahteva
aksiom zavarovalne tehnike. Pri
nas se bo torej morala nujno izve-
sti obvezna konverzija vseh tak-
šnih polic na tekoče dinarje, pri
čem se bo najbolj videlo, kako
zelo so bila upravičena opozarja-
nja strokovnjakov v tem vpra-
šanju.

Na teritoriju naše države se ba-
vi danes z zavarovalnimi posli 13
domaćih zavodov in 5 filijal tujih
družb. Od navedenih 13 domácih

zavodov pa nekateri od njih fak-
tično predstavljajo inozemski ka-
pital in so le formalno domači. —
Zavarovalne družbe imajo nalože-
ne številne milijone v državnih
vrednostnih papirjih, v hipotekah
in posojilih na police. Zato morejo
biti zavarovalnice v tem pogledu
često zelo koristne ustanove, lahko
pa tudi, kot kaže primer »Feniksa«,
nevarno ogrožajo ne samo privat-
ne, ampak tudi javne interese. Saj
predstavljajo samo življenjska za-
varovanja v naši državi ogromno
vsoto 2 milijard 370 milijonov din.
Matematična premijska rezerva za

to vsoto bi morala znašati okoli
644 milij. din. Od te vsote imajo
domače družbe naloženih v nepre-
mičinah 150 milijonov, v držav-
nih vrednostnih papirjih 26 milij.,
v hipotekarnih posojilih na police
74 milij., gotovine v blagajnah in
na žiro računih dne 31. dec. 1935
84 milijonov dinarjev.

Iz teh števil se najboljše vidi,
kako veliki so posli zavarovanja
in kako velika škoda lahko nastane,
če se ti posli ne vršijo v redu.
Zato je treba, da se postavijo čim-
prej in pod kolikor mogoče po-
polno in stalno kontrolo.

Naše gospodarsko stanje v prvem četrtletju

Te dni je bilo objavljeno poročilo
Narodne banke kraljevine Jugosla-
vije za prvo četrtletje 1936. V po-
ročilu se ugotavlja, da se je go-
spodarska situacija v Jugoslaviji
v prvem četrtletju t. l. nekoliko
zboljšala. Najvažnejši znaki tega
zboljšanja so naslednji: povečanje
državnih dohodkov v primeri s
prvim četrtletjem lanskega leta za
8'8 odstotka, povečanje železniške-
ga prometa za 6'3, povečanje pro-
dukcije premoga za 8'6, nadalje se
je povečal obseg zunanje trgovine
za 16'4 in končno je tudi zaposlitev
delavstva narasla za 8'9 odstotka.

Pasivni kliringi Jugoslavije nam
kažejo naslednjo sliko (vse v mili-
jonih dinarjev s primom):

	31.12.1935	31.3.1936
Češkoslovaška	156	206
Francija	80'4	94
Švica	10	12'9
Poljska	4'3	9'3
Rumunija	9'7	10'3
skupno	260'4	332'5
aktivni kliring	608'8	662'2

Iz teh podatkov se vidi, da je po
odbitku naših pasiv, aktivnost na-
ših kliringov 31. decembra 1935
znašala 343 milijonov dinarjev, 31.
marca 1936 pa 329'7 milij. din.

Število zaščitenih denarnih za-
vodov se še vedno povečuje in je
v prvem četrtletju t. l. zahtevalo
odlog plačil zopet 15 denarnih
zavodov (v zadnjem četrtletju leta
1935. 22 denarnih zavodov), tako
da je dosedaj zahtevalo odlog pla-
čil skupno 254 zavodov, sanacijo
11, 26 zavodov pa likvidacijo izven
stečaja. Odobren pa je bil dosedaj
odlog plačil 204 denarnim zavo-

dem, 4 sanacije in 25 izvenstečaj-
nih likvidacij.

Rudarska produkcija se razvija
v zadnjem času nekoliko počasne-
je. V primeri s prvim četrtletjem
lanskega leta se je produkcija lig-
nita letos v istem času povečala za
3'2 odstotka, soli za 12'3, produk-
cija svinčene rude pa je le neznat-
no narasla. Na drugi strani pa se
je zmanjšala produkcija premoga
za 13'96 odstotka, železne rude za
13'5, bakrene za 9'6, bouksita za
24'4, kromove rude pa za 9%.

Topilnice izkazujejo nadaljnji
porast produkcije, in sicer: pro-
dukcije surovega železa za 8'1 od-
stotka, svinca za 9'3 in cinka za
3'2%. Zmanjšala pa se je pro-
dukcija surovega bakra za 5'1%.

Industrijska produkcija se je
zelo povečala, kar dokazujejo po-
datki o povečani zaposlitvi delav-
stva in o izvozu industrijskih pro-
izvodov. Bila bi pa še večja, če ne
bi bilo sankcij proti Italiji. Izvoz
industr. proizvodov je narasel od
49'15 milij. din v prvem četrtletju
1935 na 51'16 milij. din v prvih
treh mesecih 1936. Zmanjšal se je
izvoz surovin in polfabrikatov, po-
večal pa izvoz živine od 99'83 na
130'16 milij. din.

Posejana površina je v jeseni
leta 1935. v primeri z ono v letu
1934. narasla takole:

z repico za 41'4 odstotka, z ov-
som za 22'8, z lanom za 10'5, ma-
kom za 6'9, ječmenom za 3, pšenico
za 1'9 odstotka. Skupno so znašali
ozimni posevki 2,814.066 ha, kar
pomeni povečanje za 2 odstotka.
Lanski pridelek koruze je zna-

Reševanje Phönixa

Avstrijski del življenjskih zavarovalnih poslov Phoenix je dne 30. maja prešel na novo družbo »Oesterreichische Versicherungsgesellschaft« (Oe. V. A. G.). Prevzem bo zaradi težavnega raziskovanja nad 300 tisoč pogodb trajal do konca leta. Vlada je zaradi tega odredila, da se pogodbe razdele na skupine in se medtem vplačujejo pavšali. Zavarovalne vsote se ne bodo zniževale, temveč se bo le podaljšal termin življenjskih zavarovanj.

Dunajski Phoenix je objavil v bolgarskih listih poziv na vse svoje zavarovance, naj ohranijo mirnost, a naj zdaj ne plačujejo premij, ker so vsi organi družbe v Bolgariji odpuščeni.

Razglas sporoča, da bo dosedanje posle Phoenixa prevzela neka vodilna bolgarska zavarovalnica, brž ko izda vladna preiskovalna komisija primerno odločbo. Dunajsko vodstvo poslov zagotavlja Bolgarijo, da bodo njeni interesi v polni meri upoštevani.

Češkoslovaški minister za notranje posle dr. Černi je predložil parlamentarnemu odboru za ustavne zadeve končno poročilo o polomu češkoslovaškega Phoenixa in ob tej priliki izjavil, da bo posel tega prevzela nova družba delniške oblike. Pri novi družbi bodo sodelovale vse v državi priznane zavarovalnice. Za udeležbo države se ministrski svet še ni odločil.

Odločeno tudi še ni vprašanje, ali bo nova družba sklepala nove posle ali samo uredila likvidacijo starih. V prvem primeru seveda lahko država še omeji delavnost družbe na samo življenjsko zavarovanje. Če zavarovalnice ne pristopijo, bi se ustanovila nova družba kot državna ali deželna. Minister je pripomnil, da bo češkoslovaška vlada zahtevala od dunajske centralne Phoenixa in od avstrijske vlade pojasnila, kako je sploh mogel nastati deficit v podružnici v Pragi.

Bilanca vevške papirnice I. 1935

Prejeli smo poročilo Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode, iz katerega posnemamo naslednje podatke: Delazmožnost jugoslovanskih papir proizvajajočih podjetij je večja kot vsakoletna poraba na domačem tržišču. Podjetje je v poslovnem letu 1935 delno preuredilo tvorniške naprave, da prilagodi obseg in način proizvodnje današnjim razmeram in potrebam. Potrošnja papirja v naši državi znaša komaj 2 kg na prebivalca, vendar pa so zahteve, ki se stavijo do papirnih tovarn, vsestranske. Zato je bilo treba doseči v proizvodnji gotovo elastičnost in čim ekonomičnejšo izdelavo raznovrstnega papirja. Tema dvema ciljema je predvsem namenjena delna preureditev glavne papirnice v Vevčah. S temi preureditvami so bile združene razne motnje v proizvodnji, ki je v letu 1935 nekoliko nazadovala. Znašala je: raznovrstnih papirjev 900 vagonov, celuloze 582 vagonov, lesovine 242 vagonov. Koncem leta je bilo zaposlenih 57 uradnikov in mojstrov ter 723 delavcev. Zaposlitev je bila tudi minulo leto samo časovna. Ker prizadevanja za zgraditev velike hidrocentrale v Medvodah niso uspela, je podjetje postavilo v Vevčah nov turbogenerator s 1200 KW.

Prodaja izdelkov je občutno trpela pod dumpinškimi cenami, s katerimi je skušalo inozemstvo, poleg Avstrije in Češkoslovaške v zadnjem času tudi Nemčija, prodreti na naš jugoslovanski papirni trg. Zaradi tega je bilo podjetje prisiljeno lani cene večkrat znižati.

Zaradi novih naprav je vrednost

tvorniških naprav narasla, nadalje so se povečale zaloge surovin in polizdelkov, zaloge papirja pa so se zmanjšale. Tudi dolžniki za blago so se zmanjšali. Povečali pa so se ostali dolžniki in naložbe v bankah. Zaradi izvedene sanacije Ljubljanske kreditne banke so se

lastni vrednostni papirji podjetja zmanjšali od 4,8 na 2,85 milij. Med pasivi so pri glavnici 20 milij. din narasli fond od 12,59 na 12,66, upniki so se pa zmanjšali od 19,94 na 18,1 milij., narasli pa so tudi pok. in podporni skladi od 4,86 na 5,35 milij. din.

Čisti dobiček znaša za l. 1935 brez prenosa 1,57 milijona din in se deli zopet 4%, oziroma po odbitju dividendnega davka 3,60 dinarjev na delnico pri nom. 100 din. Z reorganizacijo papirnice pomenijo nove naprave znatno pridobitev.

Važne misli o Podonavju Iz članka ministra dr. Korošca

V junijskem zvezku revije »Kultur und Politik«, ki izhaja na Dunaju, je objavil naš notranji minister g. dr. Anton Korošec pod naslovom »Sodelovanje v Podonavju« daljšo razpravo, v kateri osvetljuje ta pereči evropski problem z različnih vidikov. O tem vprašanju je priobčila revija že več člankov vodilnih mož evropske politike in predstavlja razprava g. ministra kot enega vodilnih političnih osebnosti v Jugoslaviji, ki pozna probleme podonavskih držav kot makrodo drugi, dragocen prispevek k razčiščenju tega težkega vprašanja.

Dr. Korošec najprej ugotavlja, da je dobil balkanski problem predvojne dobe v povojnem času svojega naslednika v podonavskem vprašanju. Sicer pisec dvomi, da bi mogla postati njegova dinamika tako silna, da bi Podonavje podedovalo od Balkana primerek vulkana in središča za razne nevarnosti v Evropi. Kljub temu pa je Podonavje danes ena najbolj labilnih točk, pravo razbolelo polje evropskega kontinenta. Saj živi na njem 70 milijonov ljudi, stisnjenih v pretesne meje. Tu se križajo nasprotstva gospodarskega, političnega, kulturnega in socialnega značaja. Vendar pa po mnenju pisca ne preti glavna nevarnost za mirno sožitje med podonavskimi državami od njih samih. Dr. Korošec vidi za ureditev podonavske kotline največjo nevarnost v nekem drugem pojavu, ki ga imenuje »proiciranje v Podonavje«, to je v tem, da se rivaliteta med velesilami proicira v Podonavje, da tako postane torišče, na katerem bojujejo velesile svoje lastne medsebojne spore. In to je zaradi geopolitičnega položaja Podonavja čisto razumljivo. Šest podonavskih držav je obdanih od 4 velesil, ki jim je treba pristeti še Anglijo in Francijo, ki se podonavja sicer ne dotikata, imata pa tu svoje interese. Tu se pod raznimi velikimi gesli (»Drang nach Osten«, pritisk proti morju, vse-nemška nevarnost, vseslovanski fantom itd.) tepejo sile, ki predstavljajo največjo nevarnost za podonavsko kotlino.

Tem splošnim razmotiranjem sledi podrobnejša razčlenba podonavskega problema, ki ga obravnava pisec v štirih poglavjih.

Prvo poglavje obravnava gospodarski položaj podonavskih držav in primerja agrarne države z industrijskimi. Dr. Korošec prihaja do zaključka, da so agrarne države mnogo na slabšem kot pa n. pr. Avstrija in Češkoslovaška. Ljudski dohodki čisto agrarnih držav daleč zaostajajo za dohodki industrijskih držav. V mednarodni blagovni izmenjavi je agrarna država v vsakem pogledu slabejša stranka, saj mora prodajati podonavski kmet, ki prideluje zaradi razcepljenosti kmetijskih obratov z večjimi stroški kot drugod, svoje pridelke za vsako ceno. Zato bi morale velike države v prvi vrsti pomagati poljedelskim državam. Vidimo pa baš nasprotno: vsa skrb velesil in tudi Zveze narodov je posvečena edinole Avstriji in se mnogo bolj potrebne agrarne države zaradi nje zapostavljajo. Tako je postala Avstrija središče inozemskih »projekcij« in obenem torišče glavnih njihovih borb v Podonavju.

Z razkositanjem Avstro-Ogrske se bavi dr. Korošec v drugem delu razprave in odločno zavrača trdi-

tev, da bi bilo to glavni vzrok sedanjemu položaju v Podonavju. Ugotavlja, da stare monarhije in prejšnje harmonije niso uničile mirovne pogodbe, ampak centrifugalne sile v monarhiji nasilno združenih narodnosti. Glede očitka, da streme novonastale države po industrijski osamosvojitvi, pravi pisec, da ne drži. Kajti čisto naravno je, da skušajo agrarne države s svojim velikim ljudskim prirastkom te množice zaposliti v industriji, posebno še, ker so tudi industrijske države zadnja leta v istem stremljenju svoje poljedelstvo vedno bolj razvijale. »Ali naj agrarne države ostanejo vedno proletarske, da bodo zapadne države s svojimi teorijami o svobodni trgovini lahko vedno ohranile svoj privilegiran položaj? Ali si agrarne države res ne smejo ustvariti močnega notranjega trga, ki bo zmogel pokupiti pridelke, ki jih daje zemlja?« sprašuje pisec. Če se je treba pritoževati, potem se moramo pritoževati nad dejstvom, da svoje industrializacije nismo razvijali v zadostni meri. Korist od industrializacije agrarnih držav pa bodo imele tudi industrijske države, ker bo s tem zrasla zlasti njihova kupna moč, ki bo našla nove potrebe. Najbolj intenzivna trgovina je ravno med industrijskimi državami.

Nato razpravlja g. minister o »gospodarstvu in politiki« in njih medsebojnem vplivu in medsebojni povezanosti, ki je danes tem tesnejša, ker se je stari gospodarski mehanizem umaknil novemu, načrtnemu. Gospodarstvo je danes vedno bolj še odvisno od političnih potreb. Politika ureja danes s svojimi deviznimi predpisi valutna vprašanja, oživlja s carinami industrije ali pa jih uničuje, zapira in odpira trge. Nad gospodarskimi interesi države dobivajo vedno bolj premoč interesi splošne državne politike. Tako vidimo, da intenzivnost gospodarskih odnosov med državami nikakor ni odvisna od stopnje njihovega priateljstva.

V zadnjem, četrtem poglavju se bavi pisec z vsemi možnostmi rešitve podonavskega problema. Pri tem poudarja, da bi poskusi, da bi se združile podonavske države v novo skupnost, zahtevali mnogo večjih naporov in žrtve kot pa so jih oni, ki so bili potrebni, da se je stara harmonija razbila. Navčno je misliti, da bi se dale podonavske države na enostaven način zlepiti skupaj, kar predlagajo raz-

ni načrti, ki se pojavljajo od časa do časa. Kajti treba je imeti pred očmi, da Srednja Evropa danes ne predstavlja več gospodarske enote, ki bi sama sebi zadostovala. Industrijske države ne morejo v tem okviru prodati svojih izdelkov, agrarne pa ne svojih pridelkov. Zato so navezane na trge izven Podonavja. Zahteva po »razširjenem gospodarskem ozemlju« pa z zgornjo ni istovetna. Pod tem razumemo gospodarsko področje, v čigar mejah bi ne bilo carinskih prehodov, ki bi bilo na zunaj enotno zavarovano, na znotraj pa brez ovir, tako da bi se moglo delo pravilno deliti. To bi bila dejanska že prava carinska unija. Toda ker bi pri tem nastala nevarnost, da bi se industrija industrijskih držav svobodno razmahnila, in bi mlado industrijo agrarnih držav zadušila, morajo agrarne države tako »razširjeno gospodarsko ozemlje« odkloniti, če nočejo za vedno ostati predmet izkoriščanja. Dr. Korošec odklanja tudi načrt, da bi sicer ne bilo treba takoj ustvariti takšno nevarno in popolno gospodarsko področje, marveč da naj bi se vsaj v začetku posamezne države med seboj povezale samo z gospodarskimi pogodbami.

»Toda kje so meje takšnega pogodbene sodelovanja?« sprašuje pisec. Podonavske države so gospodarsko odvisne od velikih držav, tako: Nemčije, Italije, Poljske, pa tudi od Francije, Anglije in ameriških Združenih držav. Kakšno bi bilo v označenih okoliščinah razmerje med podonavskimi državami z eno od teh velikih sil, n. pr. Nemčijo? Za Nemčijo pomeni njen uvoz in izvoz v Podonavje malenkost v skupni izmeri njene zunanje trgovine, za podonavske države pa pomeni njihov izvoz v Nemčijo že ogromno postavko. V slučaju gospodarske vojne z Nemčijo bi bila ta le malo prizadeta, za podonavske države pa bi bila taka vojna pogubna. Zato je misel, da bi se mali združili proti velikim sicer zapeljiva, toda težko izvedljiva. Velesile bodo seveda nasprotovale vsakemu širšemu poskusu združevanja malih, ker bi taki bloki njih vpliv preveč ogrozili, in morda celo popolnoma potisnili v stran. Zato se zdi dr. Korošcu najbolj plodovita zamisel manjšega bloka ki bi ga tvorile samo agrarne države, že zaradi njih notranje enotnosti. Zato upa, da bo ta zamisel brez dvoma enkrat dozorela v konkreten načrt in prišla v obravnavo.

Drogeristi imajo pravico za izdelovanje lepotil in vonjav

Na predstavo Zbornice za TOI v Ljubljani je ministrstvo trgovine in industrije pojasnilo, »da smejo drogeristi v obsegu drogerijskega obrta izdelovati kozmetična sredstva in vonjave, v kolikor je proizvodnja teh sredstev v poslovanju drogerije postranskega značaja in omejena na posamezne predmete, ter je izdelovanje prosto in ne zahteva niti posebne spretnosti niti empiričnega znanja. Vendar se drogeristi ne bi smeli pečati z izdelovanjem kozmetičnih sredstev in vonjav, če bi to poslovanje predstavljalo glavno ali bistveno vejo drogerijskega obrta. Smatralo bi se, da je podan tak značaj poslovanja, če bi se v drogeriji izdelovalo veliko število takih sredstev,

tako da bi predstavljala drogerija v takem primeru produkcijski obrat«.

Z gornjim razpisom ministrstva so se drogerijam vsaj delno priznale pravice, ki so jih imeli že oddavna in ki jim tako po značaju tega obrta, kakor tudi po šolski in praktični izobrazbi, ki se zahteva po novem zakonu za izvrševanje drogerijskega obrta, po vsej pravici tudi pripadajo.

Že v 24 urah
barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Skrobli in svetločila srajce, ovratnike in manšete. Pere suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nastp 4-6, Selenburgova ul. 3.
Telefon št. 22-72

Politične vesti

Seja ožjega odbora JRZ je bila v ponedeljek pod predsedstvom predsednika vlade dr. Milana Stojadinovića. Udeležili so se je tudi dr. Korošec, dr. Spaho, dr. Kulovec in dr. Krek in še drugi odlični predstavniki stranke.

V stanovanju odvetnika Lj. Trandafilovića v Beogradu so zborovali prvaki demokratske stranke, skupno z Davidovićem, da odobre rezultate Vladevega obiska pri doktorju Mačku. Z uspehom so zelo zadovoljni.

Avstrija se odkrito pripravlja na povratek Habsburžanov in si je v ta namen kancelar Sušnik poskušal preko poslanika Papena pridobiti načelni pristavek Nemčije, za kar bi sprejel v vlado nekaj hitlerjevcev. Istočasno poročajo, da je bil vodja avstr. legitimistov Wieser pri Otonu.

Nova vlada v Bolgariji. V soboto je ministrski predsednik Kioseivanov izročil kralju Borisu ostavko svoje vlade. Kralj mu je takoj nato poveril mandat za sestavo nove vlade. Ker pogajanja za sestavo koncentracijske vlade niso uspela, je Kioseivanov sestavil vlado strokovnjakov.

Nova bolgarska vlada Kioseivanova, v kateri so tudi pristaši Cankova, je izdala proglas o ohranitvi dosedanje politike zlasti glede Zveze narodov in Jugoslavije, v notranjosti pa hoče izvesti pomiritev. Volitve je obljubila za 18. oktobra t. l.

Predsednik senata svobodnega mesta Gdanska Greiser je pred svetom Zveze narodov obtožil visokega komisarja v Gdanku, da podpira teroristično manjšino in povzroča konflikte, a tudi sicer da pomeni odvisnost Gdanska od Zveze narodov za mesto samo veliko denarno škodo. Greiser je zato zahteval, da se sploh več ne postavlja komisar, marveč naj Zveza prizna direktno oblast senata. Njegov govor je bil zaradi ostrega tona senzacija, ki jo je še povečal z vedenjem in hitlerjevskim pozdravom proti Edenu. Greiserja so izžvižgali iz dvorane.

Nemčija zahteva, da se Gdansk oprosti poljskega varuštva, ko so odnosi med Poljsko in Nemčijo itak postali zavezniki. Vendar pa je Poljska znova dobila nalogo, naj s posebno komisijo presodi zadnje dogodke. Skrb za Gdansk pa je prevzel posebni odbor Zveze narodov, sestoji iz treh zastopnikov Anglije, Francije in Portugalske.

Sporazum o Dardanelah. Med Anglijo in Sovjetsko Rusijo je bil dosežen popoln sporazum glede prehoda bojnih ladij skozi dardanelsko in bosporsko ožino.

Zaradi sporazuma Anglije z Rusijo glede Dardanel se Italija čuti znova prizadeta in očita neki londonski diplomati »Tribune« Edenu, da pospešuje rešitev dardanelskega vprašanja z namenom, da s pomočjo ruskega brodovja ograža ter popolnoma izolira Italijo in ji onemogoči sodelovanje v Evropi.

Zadnje zasedanje sveta Zveze narodov je na veselje zapadnih velesil končno minilo in pokopalo abesinsko vprašanje ter še mnoga druga do jeseni. Malo je manjkalo, da ni izbruhnila splošna zmeda, vse zaradi lanske napake, ko so se sklenile sankcije, ne da bi vedeli, ali ima Zveza sploh sredstva, da bi preprečila vojno. V tem smislu je torej treba občutne reforme, kajti sicer bo ostal ugled Zveze na tleh.

Neguš je v spremstvu dr. Martina in rasa Kase odpotoval v London, da se posvetuje s svojimi otroci in prej ne bo dal nobene izjave o svojih nadaljnjih namerah.

Ras Nasibu je vročil tajništvo Zveze narodov dve abesinski not, v katerih protestira proti postopanju predsednika, da ni dal na glasovanje prej abesinski predlog, in pobija italijanske uradne navedbe o nujnosti vojne. Navaja, da so mnogi rasi, o katerih trdi Italija, da so se podvržli, že pred leti umrli. Pomen teh not je seveda zelo majhen.

Iz Abesinije poročajo Reuterju o pogostih napadih Abesincev na italijanske čete, zlasti v okolici Diredda. Tudi v prestolnici so našli mnogo ital. vojakov mrtvih s prerezanimi vratovi. Nova oblastva uvažajo stroge kazni proti sumljivim osebam. Gverilja utegne povzročiti Italiji velike težave, ker se v deževni dobi tudi letala ne dajo uporabljati.

O strašnem trpljenju Mandžurcev pod Japonci poroča »China News« in o uporih. Domačini večkrat ponoči pobijejo japonske kazenske ekspedicije. Japonci pa govorijo, da zatirajo le razbojnike.

Kvangsjska armada je porazila v Hunanu severno-kitajsko vojsko, ker se severni vojaki vdajajo in prehajajo na stran Kantona.

Denarstvo

Uradni tečaji za mesec julij 1936

Po odločbi finančnega ministrstva veljajo v juliju ti uradni tečaji:

1 napoleon	303'—
1 zlat turška lira	344'—
1 angleški funt	245'—
1 ameriški dolar	43'60
1 kanadski dolar	43'40
1 nemška marka	15'50
1 zlot	8'20
1 avstrijski šiling	8'96
1 belga	7'35
1 pengö	8'80
1 brazilski milrals	2'25
1 egiptski funt	218'—
1 urugvajski pesos	18'—
1 argentinski pesos	12'—
1 turška pap. lira	34'75
100 albanskih frankov	1415'—
100 francoskih frankov	288'—
100 švicarskih frankov	1427'50
100 italijanskih lir	330'—
100 holandskih guldinarjev	2950'—
100 bolgarskih levov	47'—
100 romunskih lejv	31'—
100 danskih kron	975'—
100 švedskih kron	1120'—
100 drahm	41'—
100 češkoslovaških kron	180'50
100 finskih mark	96'50
100 letonskih latov	1090'—
100 norveških kron	1099'—
100 pezet	595'—

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 30. junija kaže v primeri z izkazom 22. junija naslednje izpremembe (vse v milijonih dinarjev):

Aktiva: zlato v blaginjah se je povečalo za 1'8 na 1473'6, zlato v tujini je ostalo s 57'2 neizpremenjeno, valute so padle za 0'06 na 0'12, devize pa so se dvignile za 77'4 na 17'1, devize izven podloge so se dvignile za 13'2 na 422'2, skupna podloga je narasla za 9'47 na 1548'0. Vsota kovanega denarja je padla za 35'85 na 405'0, skupna posojila so se dvignila za 15'98 na 1606'17 in sicer so narasla menična za 14'8 na 1353'3, lombardna pa za 1'15 na 252'85, vrednostni papirji so padli za 2'05 na 46'6, razna aktiva so padla za 15'1 na 594'8.

Pasiva: rezervni fondi so narasli za 10'5 na 145'27, ostali fondi pa za 0'57 na 30'2, bankovci v obtoku so narasli za 134'4 na 4833'5, državne terjatve so padle za 5'135 na 13'5, razni računi so se zmanjšali za 12'8 in znašajo 885'5, skupne obveznosti po vidu so padle za 138'31 na 1616'6, obveznosti z rokom znašajo 500, razna pasiva pa so padla za 11'1 in znašajo 356'54. Kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz je znašalo koncem junija 30'84%, kritje v samem zlato pa 29'36%.

Gostilničar,

ki hoče svojemu gostu dobro, mu postreže k vinu z

Rogaško slatino,

ker napravi ta vino prijetno pitno, zraven pa še pospešuje prebavo. Oba sta zadovoljna!

Trgovinski odnošaji med Francijo in Jugoslavijo

Po Glasniku zav. za pospeševanje zunanje trgovine posnemamo naslednjo zanimivo izjavo, ki jo je dal o trgovinskih odnošajih med Francijo in Jugoslavijo novi francoski trgovinski ataše v Beogradu.

Dve vrsti težkoč sta, ki vplivajo neugodno na francosko-jugoslovanske gospodarske odnošaje in to: na eni strani majhna kupna moč Francije za poljedelske produkte, na drugi strani pa potreba Jugoslavije, da si na vsak način pribavi devize za svoje obveze v inozemstvu.

Kar se tiče prvega, znašajo kontingenti za poljedelske proizvode, ki jih je dovolila Francija Jugoslaviji 100 milijonov dinarjev. To ni veliko. Ni pa niti malo, če upoštevamo, da Francija ne potrebuje poljedelskih proizvodov, ker jo v

Pelikan terpentinsvo milo za namakanje perila pa Radost peric

tem oziru izpopolnjujejo njene kolonije. Največji kontingent odpade na koruzo (okoli 3000 vagonov), nato (nad 60.000 ton za Francijo in Alžir) ovce, ovčje meso in fižol.

Na žalost pa izkorišča Jugoslavija odobrene kontingente v manjši meri kot pa druge države. To pa zato, ker ali ne odgovarja kvaliteta jugoslovanskih proizvodov zahtevam francoskega trga, kar velja predvsem za ovce, ali pa je radi visokih transportnih stroškov cena jugoslovanskih proizvodov tako visoka, da blago ne more konkurirati z drugim. Končno je Francija za neke proizvode dala kontingente, ki so bili razdeljeni med preveliko število uvoznikov, kar je otežkočalo nabave francoskim izvoznikom. V tem pogledu kot tu-

Trgovci izpolni dolžnost, če naroči prvič in poмага plasirati

di sicer namerava Francija odobriti Jugoslaviji nekatere olajšave, ki bodo omogočale boljše izkoriščanje kontingentov.

Kar se tiče potrebe Jugoslavije po devizah, je stala Francija do sedaj na stališču, da je treba izvesti kliring, ki bi popolnoma uravnovešal izmenjavo med obema državama. Dočim je Francija s svojimi kolonijami (Alžirjem, Tunisom, Marokom) kupovala v Jugoslaviji toliko, kolikor je Jugoslavija prodajala Franciji, je pa bil kliring omejen po nakupih iz Francije in Alžira. Odtod izhaja prvi vzrok neravnovesja.

Na drugi strani pa se je morala Francija, ki je bila sicer pripravljena, nabaviti v Jugoslaviji letno za nad 100 milijonov dinarjev ba-

kra, temu odreči in kupovati baker v drugih državah, posebno v Združenih državah, kjer je njena trgovinska bilanca manj zadovoljiva. Razen tega so hoteli jugoslovanski izvozniki izbegavati kliring, da bi prišli do deviz, katerih večji del se potem daje na razpolago jugoslovanski Narodni banki. Odtod izvira nov vzrok za neuravnoveženost kliringa, ki je že pasiven za kakih 100 milijonov dinarjev, kar je imelo za posledico ustavitve uvoza iz Francije v Jugoslavijo, ker so bili francoski izvozniki prisiljeni čakati od 18. mesecev do 2 let na izplačilo potom kliringa.

Uvajali pa bodo z izdatno reklamo

Dolničar & Richter

L J U B L J A N A

Ne samo, da francoski izvozniki premišljajo, da bi zapustili svoje odjemalce, ampak so celo francoska in francosko-jugoslov. podjetja v Jugoslaviji prenehala kupovati v Franciji potrebni material, samo da bi se odtegnila zakasnitvi pri plačilu po kliringu.

Tako je pod vplivom kliringa padal tako jugoslovanski kot tudi francoski izvoz, čemur je treba posvetiti posebno pažnjo. Ni potreba pripomniti, je dodal g. ataše, da bom s svoje strani zastavil vse sile, da bom to stanje izpremenil.

Nemški dumping v Jugoslaviji

Pod tem naslovom razpravlja v »Industrijskem pregledu« Gjuror Rajić o nevarnosti, ki preti našim tržiščem zaradi nemškega izvoza po dumpinskih cenah. Pisec pravi, da je kočljivi položaj nemške industrije, posebno one, ki dela za izvoz, prisilil nemško vlado do takih ukrepov, da bi utegnili imeti dalekosežne posledice na vseh onih inozemskih tržiščih, na katere reflektira nemška industrija.

Gre predvsem za izvozne premije, ki so dosegle že take višine, da popolnoma omogočajo nemški industriji dumpinske cene in jo tako usposablja za konkurenco na vsakem inozemskem tržišču. Okoriščujoč se z visokimi izvoznimi premijami, ki danes že dosegajo 1 milijardo mark, t. j. 13 in pol milijarde dinarjev, se je pojavila v najnovejšem času na naših tržiščih nemška industrija z mnogimi takimi predmeti, s katerimi je do sedaj izključno prevladovala naša domača industrija. Izvozna premija za določene predmete je tako visoka, da jih je omogočeno prodajati pri nas ceneje, kot pa znašajo zanje produkcijski stroški naše industrije. Pri tem pa je treba še upoštevati, da so produkcijski stroški domače industrije zaradi cenenosti domačih surovin naravnost neznatni.

Posledice te konkurence so se seveda takoj pokazale in je začela prodaja cele vrste domačih izdelkov naglo padati. Reakcija ni ostala: skrčenje obratov, redukcije je personala, znižanje delovnega časa. V tak položaj je zašla zaradi nemškega dumpinga že cela vrsta domačih podjetij. Posledice tega stanja je lahko izračunati. Predvsem bodo ostale neizkoriščene domače surovine, za katere bi bilo treba najti nov plasman, kar pa je seveda pri današnji situaciji na domačem kot tudi na svetovnem tržišču gotovo izključeno. Ker so med prizadetimi podjetji tudi taka, ki so svoje izdelke z uspehom plasirala tudi na inozemskih tržiščih, bi ukinjenje njih obrata imelo tudi za našo trgovinsko in plačilno bilanco težke posledice. Ravno tako važen je seveda tudi socialni moment, saj bi ob ustavitvi dela v teh industrijskih obratih ostala na cesti zopet cela množica delavcev in nameščencev, ki bi padli v breme javne socialne pomoči, ki je že itak preobremenjena.

Pomisliti je tudi treba, da že sedaj ni nemški dumping omejen na določeno blago in da bo v bodoče obsegel čim več vrst blaga. Vsa nemška zunanja trgovinska politika gre v tem pravcu, tako da bodo udarec, ki je zadel samo nekatere domače industrije, v bližnji bodočnosti zautili tudi druge

panoge. Skratka v tem dumpingu je nevarnost za vse naše gospodarstvo.

Na koncu članka poziva pisec g. ministra za trgovino in industrijo, naj takoj ukrene vse potrebno, da se odvrnejo težke posledice, ki utegnejo zadeti ves gospodarski organizem države.

Naša rudarska industrija v prvem četrtletju

V letošnjem prvem četrtletju kaže rudarska produkcija v Jugoslaviji znake oživljenja. Nasproti zadnjemu četrtletju lanskega leta vidimo sicer pri nekaterih rudah nazadovanje, kar pa je sezonski pojav. V primeri s prvim lanskim četrtletjem pa beležimo povsod precejšnje povečanje. Značilno je zlasti povečanje produkcije premoga, ki je še lani nazadovala. Letos je znašala v prvem četrtletju produkcija premoga 1.172.000 ton, to je za skoro 100.000 ton več nego lani. Tudi ostala rudarska produkcija se je nasproti lanskemu letu dvignila, le pri bakreni rudi opazamo malenkostno nazadovanje. Za prvo četrtletje zadnjih let nam kaže statistika naslednje gibanje rudarske produkcije (vse v tisočih ton):

	ruda			
1. četrtl.	premog	svinčena	bakrena	
1930	1392	32	183	
1932	1189	105	47	
1933	1101	158	144	
1934	1143	178	160	
1935	1079	182	166	
1936	1172	185	131	
	žel. ruda	boksit	pirit	
1930	99	13	19	
1932	11	6	6	
1933	8	7	5	
1934	23	8	4	
1935	28	17	16	
1936	62	41	22	

Svinčeno-cinkova ruda, ki je v 1. četrtletju leta 1930 znašala komaj 32.000 ton, se je letos v prvem četrtletju povzpela že na 185 tisoč ton. Razveseljivo povečanje beležimo zlasti pri produkciji železne rude, ki je dosegla najnižje stanje v letu 1933, ko smo v prvem četrtletju pridobili le 8000 ton, dočim se je produkcija letos v prvem četrtletju dvignila na 62.000 ton. Enak dvig beležimo tudi pri boksitu, kjer se je produkcija v letih krize gibala v prvem četrtletju na višini 6 do 8 tisoč ton, ki

pa je sedaj narasla na 41.000 ton. Prav tako se je dvignila produkcija pirita od 4000 ton v prvem četrtletju 1934. na 22.000 ton v letošnjem prvem četrtletju. Omeniti je še kromovo rudo, ki v gornji tabeli ni upoštevana. Produkcija kromove rude je narasla od 7000 ton v prvem četrtletju 1934, odnosno 8000 ton v lanskem četrtletju na 14.000 ton letos.

Dobave - licitacije

Uprava I. oddelka Vojno-tehničnega zavoda v Sarajevu sprejema do 8. julija ponudbe za dobavo 600 kg jekla v šipkah; do 9. julija za dobavo izolirnih cevi za montažo pirometra in porcelanastih cevi za pirometre; do 14. julija za dobavo 40 m³ bukovih drv in do dne 20. julija za dobavo 1.010 kg pocinkane pločevine. Dne 16. julija se vrši pri upravi ofertna licitacija za nabavo 4.000 kg bakrenih cevi.

Direkcija drž. rudnika Kreka sprejema do 20. julija ponudbe za dobavo 500 kom. hrastovih pragov. **Gradbeni oddelke direkcije državnih železnic v Ljubljani** sprejema do 10. julija ponudbe za dobavo zidne opeke, bitumena, žičnikov, bitumen-jute, hrastovih stebrov, remeljnov in raznega lesa, ograjnih lesenih staket in gozdnih drogov.

Direkcija drž. rudnika v Kaknju sprejema do 16. julija ponudbe za dobavo cevi iz medi.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 22. julija ponudbe za dobavo 30 kom. krilnih sesalk, raznih železnih vijakov z maticami in bakrenih zakovic.

Dne 20. julija bo v intendanturi štaba V. armijske oblasti v Nišu ofertna licitacija za oddajo vojne pšenice v mletje.

Komanda mornarice v Zemunu sprejema do 17. julija ponudbe za dobavo raznega izolirnega materiala; do 20. julija za dobavo raznih kislin, bakrene soli, gumenih rokavic in predpasnikov; do dne 22. julija za dobavo kalcijevega karbida. Pri isti komandi se vrši dne 1. avgusta ofertna licitacija za dobavo požarnega avtomobila

in dne 22. avgusta ofertna licitacija za dobavo motornega čolna.

Direkcija drž. železnice v Ljubljani sprejema do 24. julija ponudbe za oddajo kolodvorske restavracije na postaji Celje v zakup.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 12. julija ponudbe za dobavo volnenih kocev; do 13. julija za dobavo bakrene žice, kotnega in ploščnega železa, cementa, sadre itd.; do 14. julija za dobavo 100 vreč za kruh in železne pločevine; do 15. julija za dobavo platna, sivozelene barve, bele vrvice, belih in črnih trakov, usnja za kape, raznega električnega materiala, brodskih svetilk, cevi za sesalke, ebonita, lepila, jeklene žice, spojke za obroče ter belega in črnega sukanca; do 16. julija za dobavo bakrene žice in porcelanskih izolatorjev, dinamno žice, vrvice in cevi iz platna; do 18. julija za dobavo raznega železa in peska za čiščenje; do 19. julija za dobavo raznih ščetk iz jeklene žice, podplavov in kravine, salmijaka, sumporne kisline in klorovega kalcija; do 24. julija za dobavo strojnega jekla, svinčene pločevine, mila, paste za čiščenje in smirkovega platna; do 25. julija za dobavo smirka v prahu, kositra, jelenjega in kravjega usnja; do 26. julija za dobavo gumovnega kabla in gume s platnenim vložkom.

Licitacije:

Banska uprava razpisuje licitacijo za dobavo šolske in telovadne opreme III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani na dan 23. julija z zneskom din 894.000 in din 109.000.

Ravnateljstvo mestnega vodovoda Ljubljanskega razpisuje za poglobitev vodnjaka v Klečah pismeno licitacijo do 15. julija. Prošnje je na zavrtku označiti »Poglobitev vodnjaka«.

Licitacije: Dne 9. julija bo pri Upravi vojnotehničnega zavoda v Kragujevcu ofertna licitacija za dobavo papirja in drugih pisarniških potrebščin ter 1.100.000 kg jekla; dne 10. julija za dobavo 12 tisoč kg profilnega železa; dne 14. julija za dobavo 100.000 kom. ofenzivnih bomb (teles), raznega jekla, železa in 5.832 kg orodnega jekla; dne 15. julija za dobavo 10.000 kg medi in kompletnega rezervoarja za plin; dne 16. julija za dobavo 2.600 m parovodnih cevi in 5 lokomotiv.

Dne 14. julija bo pri Direkciji drž. rudarskih podjetij v Sarajevu ofertna licitacija za prodajo prahu od koka državne železarne v Varesu.

Dne 15. julija bo v pisarni inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani ofertna licitacija za instalacijo električne napeljava v vojašnici v Mariboru.

Dne 17. julija bo v štahu dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani ustna licitacija za prodajo raznih krp in 831 parov starih iznošenih čevljev.

(Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani na vpogled).

Industrija

O Tivarju, največji tovarni konfekcije oblek, prinaša »Neue Zürcher Zeitung« par zanimivosti. Tovarna zaposluje 2300 delavcev. Večina delnic je v rokah firme bratov Stijasni iz Brna in dela s kapitalom 12.000.000 din. Čisti dobiček za leto 1935. je znašal 5 milijonov dinarjev. Varaždinska industrija svile d. d. Varaždin, pri kateri so zainteresirani šopronjski švicarski gospodarstveniki, izkazuje čisti dobiček 625.000 din pri obratnem kapitalu 6.500.000 din.

Novo kemično tovarno nameravajo zgraditi v Novem Sadu nekateri nemški gospodarstveniki. Izdelovala bi farmacevtske proizvode, predvsem tiste, ki so se do sedaj uvažali iz inozemstva.

Elektrarna Fala kaže naslednjo sliko proizvodnje električnega toka in dohodkov podjetja od 1. 1927.:

	elektr. tok milij. kilov.	dohodki milij. din.
1927	180'5	26'5
1930	177'3	29'8
1932	128'9	25'7
1933	128'7	26'3
1934	130'4	27'2
1935	157'3	30'1

Produkcija jekla v Združenih državah se je povečala za trikrat v primeri z letom krize 1932. Znašala je v prvi polovici tega leta 21'8 milij. ton proti 16'03 v prejšnjem letu in 7'7 v letu 1932., je pa še ostala za četrt manjša od one v letu 1929.

Taksiranje potrdil o trajanju učne dobe

Zbornica za TOI v Ljubljani je poslala vsem združenjem tole okrožnico:

Po § 280. zakona o obrtnih službodavci dolžni, izdati učencem potrdilo o trajanju učenja, najsi se je učenje dovršilo ali pa pred časom razkinilo.

Na konkretno vprašanje, ali so službodavci dolžni kolkovati ta potrdila, je ministrstvo financ s štev. 28.276/36 pojasnilo, da podlegajo ta potrdila kolku din 20,—, ker po § 436. zakona o obrtnih kolka niso oproščena. Kdo naj plača kolek, je stvar sporazuma med službodavcem in učencem.

Nov zvezek »Trgovskega tovariša«

Izšla je dvojna številka odlične gospodarske revije »Trgovski tovariš«, ki prinaša tole vsebino: O francoskem veleposrednem časopisu (J. P.). — Avtomobilske ceste v Nemčiji (Oec). — Kaj mora službodajalec vedeti o pokojninskem zavarovanju svojih nameštencev (dr. J. Köstl). — Položaj svetov. gospodarstva (dr. V. S.). — Za uspešno tujsko-prometno propagando (I. V.). — Poživiljenje mednarodne plovbe (Š. V.). — Železo in premog. — Mednarodni blagovni trgi (Zir). — Mednarodne blagovne borze dalje neenotne (Zir). — Naše gospodarstvo sredi 1936 (D. P.). — Dalje »To in ono«, ki obsega v tej napredno urejevalni reviji vedno najaktualnejše pregledne in novice svojega področja, to pot zanimivosti iz Abesinije, Japonske, Nemčije, USA in Rusije. V tem zvezku je objavljeno tudi poročilo XXXVI. običnega zbora društva Merkur, med vestmi pa je posvečen lep nekrolog častnemu predsedniku Lillegu iz peresa dr. Windischerja, s čimer se je revija častno oddolžila skupini slavnih imen našega trgovstva iz dobe slovenske narodne osamosvojitve.

Priporočamo to številko še posebej zaradi važnega v nji objavljenega društvenega sklepa, ki priporoča člansko solidarnost do brezposelnih pomočnikov. Gradivo pa je samo dovolj aktualno in daje spretnemu uredništvu vse priznanje. Naj bi si vsak naš, posebno mlajši trgovec ne pozabil naročiti takšne — edine — strokovne revije.

Sladkor

Stanje sladkorne pese v Evropi se v splošnem zaznamuje kot zadovoljivo, edino v Franciji in Rusiji je situacija slabša. Zelo neugodno je stanje v Češkoslovaški, zaradi česar so rafinerije mnenja, da ni treba hiteti z nakupom surovega sladkorja, čigar cena je zato padla na 45 Kč. Tudi v eksportu rafiniranega sladkorja so se cene poslabšale, najbolj zaradi tega, ker so začele angleške rafinerije sistematično zniževati cene in so začele hudo konkurenco predvsem proti češkoslovaškim rafinerijam. V New Yorku so cene sladkorja ostale skoraj neizpremenjene. Londonski trg je slab, kar gre na račun kubanske konkurence, ki preplavlja trg. Tudi na Dalji, vzhodu situacija ni razveseljiva. Posebno je prizadeta Java, kjer je padel eksport v sedmih letih za eno tretjino.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

682 — Portsmouth: leseni deli za ščetke in leseni deli za zložilne stole.

683 — London: raznovrsten les (jesen, hrastove in orehove klade, hrastovi in orehovi furnirji, mehek les).

684 — Valletta (Malta): protje, doge.

685 — Rotterdam: zastopnik lesne stroke išče zveze z jugoslovanskimi izvozniki.

686 — Barcelona: hrast. doge.

Deželni pridelki:

687 — Casablanca: semena povrtnine, fižol, sočivje, grah, grahrica.

688 — Barcelona: fižol, grahrica, koruza, konoplja, celuloza.

Sadni proizvodi:

689 — Casablanca: razno sadje.

690 — London: sveže grozdje, marelice, hruške, breskve, slive in suho sadje.

691 — Trenčin: sok.

692 — Linz: sveže slive.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva:

693 — Wien: perutninske konzerve in druge.

694 — Barcelona: jajca.

695 — Utica (New York): razni siri.

696 — New York: ekstrakti žlez in hormonov.

Rudarski proizvodi:

697 — London: magnezit.

698 — Auckland: marmor.

699 — Leipzig: surovi barit in surove mleto zemeljske barve.

Razno:

679 — Richen-Basel: ponuja se tvrdka za naše proizvode na švicarskem trgu (zlasti za živila, žitarice, oljate pogače, orehe, povrtnino, ribje in druge konzerve ter semena);

680 — Tel-Aviv: palestinska tvrdka namerava ustanoviti Jugoslovansko palestinsko družbo za uvažanje jugoslovanskih proizvodov v Palestino ter palestinskih v Jugoslavijo. Zlasti se zanima za gradbeni material, živila, tehnične predmete in kemikalije;

681 — London: kompenzacijski posli.

700 — Bratislava: orientalski proizvodi (orientalska bižuterija, razni priveski za ure).

701 — Worcester: umetne cvetlice in okrašeni koši za sadje, cvetlice in drugi vrtni proizvodi.

702 — Tel-Aviv: predstavnik raznih firm iz Tel-Aviva se mudi na Bledu in bo obiskal tudi Beograd in bo stopil v zvezo z jugoslovanskimi izvozniki naslednjih proizvodov: surovega masla, sira, klobas, tlačene gnatji, sočivnih konzerv, rib, mesa in mleka, pšenice, moke, gradbenega lesa in pohištva, kemikalij, drog, medikamentov, predelanih kož (pogonskega jermenja), ekstraktov za strojenje, orodja za obdelavo vrta, poljedelskih strojev, sanitetnih naprav, kovinskih predmetov, boksi-ta, premoga, lesnega oglja, oljne-ga semenja, semena sončnic, sadja.

Opombe:

1. Hamburška tvrdka išče zastopnika v Jugoslaviji za prodajo delov koles;

2. tvrdka iz Haife išče zveze z našimi uvozniki mandeljnovnega olja, sadnih sokov in ekstraktov za proizvajanje sladoleda ter drugih palestinskih proizvodov.

Pripomba: Tvrdka iz Kaira se zanima za izvoz iz Jugoslavije v Egipt, Palestino in Sudan in to: bombažnih tkanin, sira in drugih življenjskih potrebščin, kozjih, konjskih, govejih in drugih kož, bučnega semenja, želela pa bi uvoziti v Jugoslavijo heno (za barvanje las), volno, bombaž, zemeljski oreh, vosek itd.

Interesenti se naj za vse naslove obrnejo na **Zavod za unapredjivanje spolne trgovine, Beograd, Ratički dom**. V svojih vprašanjih naj navedejo vedno tudi številko, pod katero je navedena ponudba. Priporočamo nadalje, da navedejo tudi količine blaga, ki jih morejo ponuditi, ceno blaga (franko meja ali cif pomorsko pristanišče) ter kratek opis blaga. Za kvaliteto tvrdk Zavod ne jamči, vendar pa se razume, da vodi skrbno evidenco o firmah, ki jih navaja.

Doma in po svetu

Stritarjeva proslava v Velikih Laščah se je spremenila v velik praznik tega klasičnega kota Slovenije. V okrašenih Laščah so nastopili pevci, deklamatorji, igralci in govorniki, ki so v zanosnih besedah slavili kulturno delo pisatelja Josipa Stritarja. Govorili so: in-spektor Dolenc, urednik Terseglav, predsednik Slovenske Matice dr. Lončar, odposlanec škofa kanonik Volc, za univerzo dr. Milko Kos, za Slovensko Stražo dekan Škulj.

V Varaždinu se je pričel kongres profsorskega društva, ki mu prisostvuje skoraj 400 profesorjev iz vse države in obče pomeni za mesto velik dogodek.

Boj proti ustanovitvi Ta-Te v Zagrebu je narasel v oster protest od trgovinsko-industrijskih in obrtnih zbornic, ki so dne 1. julija posredovale v tej zadevi pri trgovinskem ministru. Pričakovati je, da Ta-Ta že iz socialnih ozirov ne bo dobila dovoljenja za obratovanje.

Volitve na Finskem. Pri parlamentarnih volitvah na Finskem so dobili socialisti 83 mandatov (prej 74), poljedelci 54 (53), švedi 22 (21), konservativci 19 (17), nac.

patriot. fronta 13 (15), naprednjaki 8 (11), mali posestniki 0 (3). Ameriški jekleni industriji grozi velika stavka, ker podjetniki ne dovoljujejo delavcem vpisa v strokovne organizacije, temveč hočejo uveljaviti svoje.

Komunistična stranka Združenih držav je sklenila, kakor poroča »Völkischer Beobachter« po »Pravdi«, na letošnjem kongresu, da bo javno pričela delovati kot stranka in tudi postavila svojega predsedniškega kandidata za prihodnje volitve. Izbran je baje za kandidata črnc Ford. V Čikagu so se črnci udeležili zasedbe neke tvornice, kjer pa je policija nastopala z orožjem in pri izpraznitvi ubila dva delavca, nad 40 oseb pa rani-la.

Desničarski francoski poslanec de Kerillys je vložil interpelacijo za izročitev letalskega ministra Cota, češ da je ta izdal vojne načrte Sovjetski Rusiji.

Proslave petstoletnice univerze v Weimarju so se udeležile mnoge delegacije samo na pol, ker so se čutile užaljene v svojem znanstveniškega značaju zbog velikih reakcionarstev in novotarjev, ki so jim jih pokazali hitlerjevci. Tako je stari napis »Svobodni znanosti« zamenjal novi »Nemški znanosti«. Ker so bile z ameriškim denarjem zgrajene naprave zlorabljene v mi-

litaristične namene, se je ameriški poslanik demonstrativno odstranil iz mesta in podobno so storile tudi mnoge delegacije univerz.

Kongres židovskih bojnikov, ki se je končal te dni na Dunaju, je sklenil bojkot sedanje Nemčije in priporočal skupno fronto vseh židovskih političnih strank.

Delegacija angleških bojnikov je na svoji turneji po Nemčiji podarjala tradicionalnost prijateljstva med obema narodoma.

V Ženevi sta se sestala dr. Krofta in Beck, kar pomeni nov poskus zblizanja med Češkoslovaško in Poljsko.

Sušnik-Papenova pogajanja so zašla na mrtvo točko, ker zahteva v. Papen naj se dovoli narodnim socialistom v Avstriji izdaja svojih listov in svoboda shodov, avstrijska vlada pa naj bi tudi izjavila, da ne namerava izpremeniti sedanje državne oblike in vladavine Avstrije, t. j. Nemčija ne želi povratka Habsburgovcev.

Sankcije bodo ukinjene 15. julija, tako je sklenil koordinacijski odbor na predlog svojega predsednika de Vasconcellosa.

Sedemnajst smrtnih obsodb je izrekel japonsko vojno sodišče nad oficirji, ki so se udeležili vojaške revolte februarja t. l. Na dosmrtno prisilno delo so obsodili 5 oficirjev, 73 pa na ječo do 5 let. Zaradi teh obsodb vlada po vsej Japonski veliko razburjenje.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Romunijo. Trgovinska pogodba med našo državo in Romunijo je podaljšana do konca tega leta. Dotlej bodo končane priprave za sklenitev nove trgovinske pogodbe.

V Tullnu je v nedeljo uničil požar največjo trgovino čevljev in je zgorelo 3000 parov obutve v vrednosti do 40.000 šilingov.

Proti likvidirani Avstrijsko-Ogrski banki je dunajski advokat Stecher kot zastopnik upnikov vložil tožbo za 4 milijone šilingov. Likvidatorji banke so bili Romun Zucanu, Francoz dr. Molé in Italijan dr. Lucardo.

Nemška vlada namerava raztegniti kaznivost rasnega izdajstva tudi na inozemstvo.

Papeževa enciklika o filmu. Papež je poslal nadškofom in škofom v Zedinjenih državah okrožnico o boju proti slabemu filmu. sankcij.

Baldwin ne misli odstopiti. Baldwin je v svojem zadnjem govoru poudaril, da sploh ni govora o bližnji demisiji angleške vlade.

Notranja Mongolija se je proglasila za neodvisno državo, ki jo bo vladal knez Teh. Ker se je izvršila ta proglasitev pod japonsko patronanco, ne pomeni nova državna tvorba nič drugega, kot nov korak Japonske k osvojitvi severne Kitajske.

Združitev Palestine in Transjordanije. Britanski merodajni krogi proučujejo predlog, po katerem naj bi se Palestina priključila Transjordaniji in bi se transjordanjski emir Abdulah proglasil za vladarja Palestine. Na ta način mislijo, da bi se mogel uspešno rešiti palestinski problem.

Vprašanje morskih ožin je posvetila moskovska poluradna »Pravda« oster članek, v katerem izjavlja, da se zdi upor Japonske zoper ureditev Dardanel več kot prozoren sovražni akt japonske zunanje politike, kajti Japonska nima v Črnem morju prav nikakih poslov. Drugače pa je Sovjetska Rusija za načelno rešitev vprašanja: ali naj se ožina sploh zapre za vse vojne ladje in tedaj nimajo tuje sploh dohoda, ali pa naj se dovoli prizadetim državam splošna uporaba in drugim na posebno prijavo.

Avstrijski zakon o zaščiti države. Ministrski svet je sklenil izdati zakon o zaščiti države po vzorcu slčnih zakonov, ki jih imajo že Češkoslovaška, Nemčija in Italija.

Poraz De Valere v Dublinu. Pri občinskih volitvah v Dublinu je zmagala stranka Cosgraveja, dočim je imel do sedaj v Dublinu De Valera ogromno večino.

Angleški umik. Britanska admiraliteta je sklenila, da umakne iz Sredozemskega morja vse tamkaj koncentrirano angleško brodovje. Le v Gibraltarju, na Malti in v palestinskih vodah bo ostalo še nekaj enot.

Zunanja trgovina

Novi italijanski uvozni režim je stopil v veljavo v sredo in določa, da se sme vršiti uvoz le še na podlagi uvoznih licenc. Uvoznik mora potem svoje gospodarske organizacije prositi pri finančnem ministrstvu za uvozno licenco in more le na podlagi tega dovoljenja uvoziti blago.

Turčija odpovedala trgovinsko pogodbo z našo državo. Iz Beograda poročajo, da je turška vlada odpovedala jugoslovansko-turško trgovinsko pogodbo, kot tudi sporazum o kliringu. Ta začasna pogodba kot tudi sporazum o kliringu sta bila sklenjena na 6 mesecev s šestmesečnim odpovednim rokom, tako da veljajo dosednji predpisi trgovinske pogodbe in sporazuma o kliringu do vključno 31. decembra t. l.

Uvoz naše goveje živine v Nemčijo. Kakor poročajo iz Berlina, bo omogočeno na podlagi sporazuma med našo državo in Nemčijo, uvoziti več tisoč glav goveje živine v Nemčijo. Prva poskusna partija goved prima kakovosti 1500 komadov bo odposlana že v prvi polovici julija.

Znižanje ameriških izvoznih cen za bencin. V Združenih državah so nazadovale izvozne cene bencina za četrt centa pri galonu.

Konkurzi - poravnave

Uveden je poravnavni postopek Ferdinanda Škofa, trgovca v Straži pri Mislinjah. Sodnik: dr. Šmid v Slovenjem Gradu, upravnik dr. Schreiner, odvetnik. Narok je določen na 22. septembra ob 9. uri, rok za oglasitev do 15. septembra pri sodišču v Slovenjem Gradu.

Uveden je poravnavni postopek gostilničarke Habenberger Elze v Ljubljani. Sodnik Avsec, starešina okrajnega sodišča, upravnik Avguštin Slana, zasebni uradnik. Narok bo dne 31. julija, rok oglasitve do 27. julija.

Tržna poročila

Mariborski trg

Na sejem z dne 30. junija je bilo prignanih 15 konj, 7 bikov, 78 volov, 269 krav in 29 telet, skupaj 398 glav živine.

Povprečne cene so bile naslednje: debeli voli din 3'30—4, pol-debeli voli 2'75—3, plemenski voli 3—3'50, biki za klanje 2'50—3, klavne krave (debele) 3—4'25, plemenske krave 2'50—3, krave za klobasarje 1'50—1'80, molzne krave 2'25—3, breje krave 2'80—3'50, mlada živina 2'90—3'10, teleta 3'50 do 4. Prodanih je bilo 207 živali.

Mesne cene: volovsko meso I. vrste din 8—10, II. vrste 6—8, meso od bikov, krav, telic 4—6, teletje meso I. vrste 8—10, II. vrste 5—6, svinjsko sveže meso 8—12 za 1 kg.

Radio Ljubljana

Sreda, dne 8. julija: 12.00: Rapsodije (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, program, obvestila — 13.15: Plošče — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Nacionalna ura — 19.50: Mladinska ura: a) Otroci otrokom, b) O počitniškem čitju (g. prof. Jakob Šolar) — 20.30: Prenos simf. koncerta iz Rogaške Slatine, kapelnik: g. Anton Neffat — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.20: Citraški trio »Vesna«.

Četrtek, dne 9. jul. 12.00: Glasbene slike (plošče) — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, spored, obvestila — 13.15: Radijski orkester — 14.00: Vreme, borza — 19.00: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30: Nac. ura — 19.50: Naši akademiki pojo (plošče) — 20.10: Slovensčina za Slovence (g. dr. Rudolf Kolarič) — 20.30: Koncert pevskega zbora »Grafika«, vmes Radijski orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila, spored — 22.20: Prenos plesne glasbe iz Park-hotela na Bledu.

„GROM“

CARINSKO-POSREDNIŠKI IN SPECIJSKI BUREAU D. Z. O. Z.

LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 41

Naslov brzojavkam: „GROM“
Telefon interurban štev. 2454

Zastopstva v vseh večjih mestih v tu- in inozemstvu — Zastopniki družbe spalnih vozov S. O. E. za ekspresne pošiljke

VELETRGOVINA A. ŠARABON V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, več vrst žganja, moko ter deželne pridelke, kakor tudi raznovrstno rudninsko vodo

Lastna pražarna za kavo in mlino za dišave z električnim obratom

Telefon št. 2666 Ceniki na razpolago!